

Zaaknr. : 15.ZK13269/15.B0299

Kenmerk : 15IT035121

Barcode :

Mandaat herstructurering leningenportefeuille

Doel van de notitie:

Besluitvorming door het algemeen bestuur over het verlenen van een mandaat voor herstructurering van de bestaande leningenportefeuille van de Nederlandse Waterschapsbank (NWB) tot een bedrag van maximaal € 145 miljoen. Dit is aanvullend op het mandaat dat het AB aan het DB heeft verstrekt bij de begroting 2016 (€ 55 miljoen) voor het aantrekken van nieuwe langlopende geldleningen.

Samenvatting:

De huidige leningenportefeuille van waterschap Brabantse Delta bedraagt per ultimo 2015 € 314 miljoen, waarvan € 282 miljoen NWB leningen. Op basis van een zorgvuldige en grondige analyse op de totale leningenportefeuille bij de NWB is het bedrag van € 145 miljoen tot stand gekomen.

In samenwerking met de NWB worden op dit moment de mogelijkheden onderzocht van een herstructurering van de huidige leningenportefeuille. Uitgangspunten daarbij zijn:

- beperken van het renterisico;
- grotere voorspelbaarheid van de begroting ("begrotingszekerheid");
- beter afstemmen van de looptijd van de leningenportefeuille op de levensduur van de activa;
- optimaliseren van de "vervalkalender" van leningen (spreiding);
- het op korte termijn verlagen van de jaarlijkse rentelasten (ten opzichte van de meerjarenraming uit de Kadernota 16-25).

Gezien de huidige historisch lage rentestand is het gewenst om met het oog op het verlagen van het renterisico in meerjarenperspectief en het op korte termijn verlagen van de rentelasten snel te kunnen anticiperen op een mogelijke rentestijging.

Uit een eerste verkenning blijkt dat herstructurering van de leningenportefeuille van de NWB binnen de bovenstaande uitgangspunten mogelijk is waarbij er tevens een meerjarig rentevoordeel in de exploitatie van waterschap Brabantse Delta kan worden gerealiseerd (indicatie € 5–10 miljoen in de kadernotaperiode).

De effecten van de herstructurering zullen in de verdere uitwerking om te komen tot voorstellen ten aanzien van duurzaam financieel beleid meegenomen worden en uiteindelijk in de Kadernota 17-26 een plek krijgen.

Advies: Het algemeen bestuur stemt in met verlenen van het mandaat aan het dagelijks bestuur voor het herstructureren van de bestaande leningenportefeuille van de NWB met een boekwaarde van maximaal € 145 miljoen.

Bespreking in:	Vergaderdatum:
☒ Directieteam	15 december 2015
☐ Overlegvergadering	
☒ Dagelijks Bestuur	22 december 2015
☐ Georganiseerd Overleg	
☒ Besluitvormend AB	27 januari 2016

☐ Bijlage(n) bij het besluit	
-- Achtergronddocument(en)	
Presentatie	16IT000727
Notulen	16IT000592

Aanleiding / context

Waterschap Brabantse Delta staat nu en in de toekomst voor een efficiënte uitvoering van de kerntaken: droge voeten, voldoende en schoon water voor agrariërs, inwoners en bedrijven in West-Brabant. In het kader van deze taken beheren en exploiteren wij een omvangrijke infrastructuur. Regelmatig moet deze infrastructuur worden aangepast c.q. worden vernieuwd. De investeringen in dit kader richten zich op de lange termijn. De financiering van deze infrastructurele werken vindt in de regel plaats door het aantrekken van vreemd vermogen (langlopende leningen).

De huidige leningenportefeuille van waterschap Brabantse Delta bedraagt per ultimo 2015 € 314 miljoen, waarvan € 282 miljoen NWB leningen. Op basis van een zorgvuldige en grondige analyse op de totale leningenportefeuille bij de NWB is het herstructureringsbedrag van maximaal € 145 miljoen tot stand gekomen. Hierbij is gekeken naar de actuele rente, de rente van bestaande NWB leningen, "boeterente" en de resterende looptijden. Vooralsnog wordt de herstructurering beperkt tot de NWB leningen. In samenwerking met de NWB worden op dit moment de mogelijkheden onderzocht van een herstructurering van de huidige leningenportefeuille. Uitgangspunten daarbij zijn:

- beperken van het renterisico;
- grotere voorspelbaarheid van de begroting ("begrotingszekerheid");
- beter afstemmen van de looptijd van de leningenportefeuille op de levensduur van de activa;
- optimaliseren van de "vervalkalender" van leningen (spreiding);
- het op korte termijn verlagen van de jaarlijkse rentelasten (ten opzichte van de meerjarenraming uit de Kadernota 16-25).

Herstructurering houdt in dat de looptijd van de huidige leningenportefeuille wordt verlengd om daardoor een optimale gemiddelde looptijd van de leningen te bereiken. Hierdoor wordt de rente voor een langere periode vast gezet waardoor er zekerheid is wat het waterschap de komende jaren aan rente kwijt is en daarmee het renterisico is verkleind. Normaal gesproken is de rente hoger, als de looptijd langer is. Op dit moment is de renteopslag voor leningen met een langere looptijd lager dan de laatste jaren het geval is geweest. Mocht in de toekomst de rente stijgen dan hoeft het waterschap minder te herfinancieren (omdat de looptijd van leningen langer is) en is het waterschap minder gevoelig voor rentestijgingen. Opvallend is dat ook de Nederlandse Staat de gemiddelde looptijd van de staatsschuld verlengt vanwege de ongekend lage rentes in de eurozone.

De huidige, historisch lage rentestand biedt dus mogelijkheden om tot herstructurering over te gaan. De rente wordt op dit moment onder andere kunstmatig laag gehouden door het opkoopprogramma van de ECB. Omdat de verwachting is dat de rente gaat stijgen, wanneer het opkoopprogramma wordt stopgezet, is het zinvol om nu te onderzoeken hoe het renterisico verminderd kan worden. Een verwachte rentestijging laat zich namelijk nu al aanzien. De Amerikaanse centrale bank (FED) heeft op 16 december jongstleden de rente voor het eerst in negen jaar met 0,25% verhoogd.

Uit een eerste verkenning blijkt dat herstructurering van de leningenportefeuille van de NWB binnen de bovenstaande uitgangspunten mogelijk is waarbij er tevens op korte termijn een meerjarig rentevoordeel in de exploitatie van waterschap Brabantse Delta kan worden gerealiseerd (indicatie € 5–10 miljoen). De totale rentelasten over de "oude" leningen blijven nagenoeg gelijk. Alleen vindt er een verschuiving in de tijd naar achteren plaats. In de eerste jaren betalen we een lagere rente dan in de situatie vóór herstructurering en in de latere jaren een hogere rente, omdat NWB het renteverschil verdisconteert in een toeslag. Uiteindelijk bepaalt de toekomstige marktrente of de herstructurering een rentevoordeel heeft opgeleverd.

Verdere uitwerking van de herstructurering zal de komende maand plaatsvinden zodat er begin 2016 daadwerkelijk tot herstructurering kan worden overgegaan. De effecten van de herstructurering zullen in de verdere uitwerking om te komen tot voorstellen ten aanzien van duurzaam financieel beleid meegenomen worden en uiteindelijk in de Kadernota 17-26 een plek krijgen.

Beoogd effect

Het bereiken van een optimaal gemiddelde looptijd van de leningenportefeuille, waardoor het renterisico verkleind wordt en hierdoor sprake is van meer begrotingszekerheid. Tevens geldt dat middels herstructurering de vervalkalender van leningen geoptimaliseerd wordt en op korte termijn een meerjarig rentevoordeel in de exploitatie ontstaat.

Argumenten

Gelet op bovenstaand en de genoemde effecten is het alternatief om niets te doen niet raadzaam. Tevens biedt het meerjarig rentevoordeel de mogelijkheid om als dekking te dienen voor maatregelen in het kader van duurzaam financieel beleid, ter verbetering van de schuldpositie. In de nadere uitwerking van duurzaam financieel beleid zal het financiële effect van de herstructurering worden meegenomen.

De voorwaarden die zijn gehanteerd om te bepalen welke leningen worden meegenomen in de herstructurering zijn:

1. het renterisico wordt verkleind;
2. de rente van de nieuwe leningen is in alle gevallen lager dan de rente van de bestaande leningen;
3. de nieuwe lening levert in zijn geheel (oude EN nieuwe looptijd) nog een rentevoordeel op. Waarbij voor de vergelijkbaarheid is uitgegaan van een rentepercentage van 3% conform Kadernota 16-25.

Alvorens tot herstructurering wordt over gegaan, zal deze worden voorgelegd aan het afdelingshoofd Financiën en de portefeuillehouder Financiën. Dit vindt plaats volgens de procedures die zijn vastgelegd in het treasurystatuut.

Kanttekeningen en risico's

Bij herstructurering is prudent financieel beheer het uitgangspunt.

Toch zijn er nog een aantal risico's en kanttekeningen te benoemen:

- Indien de marktrente tegen de verwachting in toch gelijk blijft of verder daalt, dan heeft dit een negatief effect op een mogelijk rentevoordeel;
- Er is voorzichtigheid geboden bij het afdekken van een deel van de toekomstige investeringen omdat deze onzeker zijn. Dit om overfinanciering tegen te gaan. Hierdoor wordt voorkomen dat mogelijke liquiditeitsoverschotten naar de schatkist moet worden afgestort ("schatkistbankieren").

Financiële dekking

Het financiële effect van de herstructurering wordt betrokken bij de nadere uitwerking van duurzaam financieel beleid en de Kadernota 2017-2026.

Uitvoering

De planning is, mede gelet op de verwachte renteontwikkelingen, zo spoedig mogelijk na besluitvorming door het AB (27 januari 2016 a.s.) tot herstructurering van de leningenportefeuille van de NWB over te gaan.

Communicatie

Deze nota wordt voorafgaand aan het Algemeen Bestuur van 27 januari 2016 besproken met de voorbereidingscommissie Financiële Jaarstukken op donderdag 7 januari 2016.

Relatie met beleidsvelden

- Winnend Samenwerken in Brabant

Bij de herstructurering wordt gebruikt gemaakt van de kennis en ervaring van het waterschap de Dommel. Buiten Winnend Samenwerken, is ook de expertise van Waterschap Rivierenland benut.

- Bijdrage aan doelen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Het treasurybeheer is er op gericht om de rentekosten te minimaliseren bij een acceptabel risico voor de begroting, hetgeen bijdraagt aan het verlagen van de maatschappelijke kosten vanuit het waterschap.